

Do braci Kaptanów.

KRAKÓW. — 1906.

<http://rcin.org.pl>

20

Do braci Kapłanów.

5727

Zbudźmy się—powstańmy.

Zadługo trwał sen nasz—i odrętwienie nasze.

Oprzytomnieć czas.

Oto świat cały się wtrząsa w posadach i grzmoty podziemne drzeniem złowieszczem poruszają ziemię.

Oto państwa się chwieją — oto upadają trony.

Oto w gruzy sypią się odwieczne instytucje.

Oto inni nastają dziś ludzie — o innych myślach i o innej mowie nastają — by nowe rozpocząć życie, i nową stworzyć historię.

Oto światy wstają nowe, oto świt się rumieni od jakichś zórz olbrzymich, co zaległy niebo i jakieś dziwne, wielkie i promienne bardzo głoszą słońce.

I w duszy ludzkości wzbiera coś, rodzi się coś nowego, czuć budzenie się sił nowych, sił twórczych, jak w roli, gdy wiosna nastaje.

Bieg świata się zmienia, przełom się dzieje, jakiego dotąd nie znała historia—rewolucja nie polityczna tylko, nie społeczna, i nie w tym tylko lub innym narodzie, ale rewolucja świata, świata ducha, — i świata myśli, — i ludzkości w całym jej ogromie.

Aż świat fizyczny to odczuwa, bo jakaś jakby trwoga czuć się daje we wszechświecie i o trzęsieniach ziemi piszą wciąż — i katastrofy dzieją się dziwne—i straszne.

Wszystko teraz w ruchu, jakby ocean jakiś olbrzymi, co tknięty tajemniczem tchnieniem, burzy się, wzdyma, wstrząsa,—za chwilę zahuczy ogromem, wód swoich,—i jak długi i szeroki szarpać się będzie — i pienieć, w wysiłkach olbrzymich.

A pośród tych olbrzymich świtów,—i tych dziwnych ogni jakiegoś wschodu dziwnego,

I pośród tej trwogi, — i tych wstrząśnień świata,

I wichrów nowych, — co poruszyły ocean wszechświata —

Co my czynimy, Kapłani?

My słudzy Boży?

Niegdyś już dawno — wśród wzburzonych wód Genezareckich i wśród ję-

czenia, i szumu fal spienionych, na ni-
klej łódce rybackiej, w otoczeniu uczniów
strwożonych — spał Jezus — spokojny
i cichy.

Ale kiedy czas nadszedł — On po-
wstał na głos uczniów,

I wszechwładnym swym głosem zgromił
morze—i wichrom pogroził;

I one opadły—i morze legło w spo-
koju.

On spoczywał — ale uczniowie czu-
wali.

Ale oni widzieli, co się dzieje — oni
zdawali sobie sprawę z położenia,

I oni zbudzili Jezusa.

Dzisiaj inaczej.

Dzisiaj my śpimy — a jeśli nie śpi-
my — to bodajbyśmy spali, bo mącimy
tylko. To rzucamy się tu i owdzie bez-
myślnie, nieprzytomnie, powiększając
jeszcze zamieszanie i niepokój, albo stoi-
my, nierozumiejąc, co się dzieje, nie wi-
dząc nic, ni fal tych spienionych, — ni
wichru nie słysząc, ni śmierci co grozi
nie uważając,—i troszczymy się oto, by
załoga łodzi nie odstąpiła w niczem od
zwykłego trybu, by każdy w ruchach,
w mowie, w pracy zachował zwykłe
przepisy; by w swoim czasie, i w zwy-
kły sposób jedzenie podano i jeśli o co

nam idzie, to czy kto nie krzyknie za głośno, walcząc z falą, co się wdziera do środka, czy, że nie w należytej pracuje postawie.

A jeśli kto z nas w trwodze woła do Chrystusa, że giniemy—to w zaślepieniu dziwnem i szaleństwie—woła wprawdzie, by fale opadły,—ale uparcie woła także, by wichry zostały—by wiały zawsze tak samo, nie wiedząc, że te fale, to wszak od wichrów powstały.

W Chrystusie moc najwyższa — On nie mniej mocen teraz, jak wprzód.

Kiedy On stanie nad światem wzburzonym i ręce swe wyciągnie po nad nim — i rzeknie słowa pokoju — pokój się stanie.

Ale naszą rzeczą—by *On zeszedł ku nam,*

By On zajaśniał wśród nas,
Pośród ciemności tych strasznych,—
i tych wichrów co jęczą, — i fal tych
wzdętych co huczą.

By pokój Jego spłynął na świat cały,
Jak rosa poranna,
Cicha i jasna.

By duch Jego zstąpił pośród nas.

Bo duchem Jego — stworzone jest
wszystko, i duchem Jego tylko — odno-
wionem być może.

Duchem Chrystusowym.

*Więc ducha, — ducha Chrystusowego
potrzeba.*

Ducha Jego potrzeba światu,
Tego ducha potrzeba ludziom.

I ludzkość niespokojna — i ludzkość
udręczona,

Bo ducha Chrystusowego niema po-
śród świata.

Imię Jego jest jeszcze tu i owdzie,
Imienia Jego nadużywają wszyscy,
I w znaki Jego się stroją — i symbo-
łów Jego nadużywają,

Nieraz, zbrodniczo i świętokradzko.

I mówią o Nim i powołują się na
Niego, za często nawet, a wtedy naj-
częściej, gdy Go chcą na nowo krzy-
żować,

I chwałą go niby.

Ale ducha Jego niema.

A światu nie tyle Imienia Jego po-
trzeba, które sprofanowano obłudnie je
używając,

I nie tyle symbolów Jego, — których
używać śmiały nieraz, jako nagrody za
zbrodnie, — i którymi przykryć się starają
bezceństwa i obłudę,

I nie tyle form na cześć Jego, —

Ile ducha,—ducha Jego.

A tego nikt światu nie daje,

Ani dać chce.

I kona świat stary, wśród wstrząś-
mień i trwogi,

I rodzi się świat nowy, — pośród
krwi odblasków,

I strasznych ducha konwulsji,

Ale się narodzić nie może,

Aż się wszechświat szamoce w bo-
leściach.

I ludzie szaleją z trwogi lub wście-
kłości,

I nie wiedzą, co czynić.

A duch Chrystusowy—sprowadził by
pokój.

I sprawił, że świat ten nowy — zro-
dziłby się w jasnych złotych słońca pro-
mieniach.

I ludzkości stałby się rajem.

I my byśmy tego ducha ukazać po-
winni ludzkości;

A my?

My czem zajęci?

Albo bytem swoim i wygodami swe-
mi i filisterskiem życiem i egoistycznymi
sprawami.

A jeśli nie—to troską, by nasze klasowe, duchowieństwa się tyżące interesy w zamieszkach i przewrotach świata nie ucierpiały, owszem by zyskały,

By władzę zyskać większą i wpływy,
Niby dla dobra kościoła.

Albo zabiegamy—o formy i obrzędy,
By ludzie nie złamali postu, — i by brackie odmówili pacierze.

Albo wpadamy w wir walki partyjnej, —

Chrystusa wciągamy do sporów ulicznych, — i wiekuistą prawdę poniewieramy w brudach partyjnych intryg.

Chrystusem osłaniamy brudy i prywaty partyjnych interesów,

I narzędziem się stajemy cudzych niskich bardzo robót,

Albo niebaczni i ślepi,

Niby to broniąc Chrystusa — krzyżujemy Go sami, sprzymierzając się z tymi, co narody krzywdzą, i lud wyzykują.

I słudzy Najwyższej Miłości — i słudzy Chrystusa—w rzędzie stajemy potęg ciemnych, co szczęście tłumią ludziom— i w otchłaniach ciemności i hańby trzymają ludzkość wraz z carem — katem, żandarmem, nahajką.

Świat zwraca się do nas, by światło Boże otrzymać—czyste, nieskalane światło

tło, by ducha orzeźwić, by go oczyścić
z brudów ludzkich egoizmów, by go
pokrzepić,—by w niebo go podnieść, —

Ten świat zmęczony sceptycyzmem,
skołatany zawodami, rozczarowaniem
zmęczony.

On ręce wyciąga,—bo głód czuje, —
głód prawdy Bożej, — i jakiegoś dobra
wielkiego—i ideału nieskalanego brudem
żadnym, bo pożąda światła — światła —
jasnego, ogromnego światła.

On oczy zwraca ku nam, stęsknione
i łzawe, jak do tych, co Boga bliżsi,
więc prawdy, dobra, światła i miłości,

I co powiedzą słowo od Boga na-
tchnione.

Słowo, „które światłem i żywotem
będzie“,

I co Boga poznać dadzą, którego
świat pomimo wszystkiego poznać pra-
gnie i mieć pragnie, —

I co pośród ciemności strasznych
ducha, drogę wskażą pewną,

I pośród walk i trwogi,—i zgrzytów
nienawiści i jęków rozpacz—słowa po-
wiedzą pokoju,

I pośród smutków, udręczeń, zawo-
dów—pociechą ukoją.

I ku nam oczy zwraca, jako do tych

także — co nieustraszeni, niewzruszeni
niczem,

Bogiem silni, Jego prawdą potężni—
duchem Bożym niezłomni,

Kłamstwo — nazwą kłamstwem —
i podłość podłością.

I wielkim i możnym—i panom i kró-
lom powiedzą prawdę—straszną nieraz,
Co jak grom ich wstrząśnie.

Nieuleknieni nigdy, bez obaw i trwogi.

I jako do tych zwraca na nas oczy,
Co się ujmą za krzywdą;

Co wzorem Chrystusa — ulitują się
nad rzeszami—bo głodne, —

Co się zastawiają za te rzesze wiel-
kie—wzgardzonych, bezdomnych, skrzy-
wdzonych, którym źle, — i którzy płę-
czą.

I co wobec świata całego, naprze-
kor wszystkim faryzeuszom i obłudni-
kom i fałszywym przyjaciółom i krzywdzi-
cielom

Powiedzą „nie godzi się tak“ — non
licet.

I co zbrodnię nazwą zbrodnią —
i obłudę — obłudą,

I kłamstwo kłamstwem—i podłość—
podłością,

Bez względu na to, gdzie on, ten
zbrodniarz i kędy zbrodnia.

Co nie o drobne tylko spierać się
będą usterki — ale co wskażą zbrodnie

wielkie i o wielkie nad milionami krzy-
wdy się zastawia,

I zbrodniarzy wskażą,
Chociażby w złotych byli koronach.
I w otoczeniu milionowych armji.

I co na krzyż pójdą za prawdę jak
Chrystus.

I co na mękę się wydadzą za braci—
jak On.

I co umrą — by świadectwo dać, że
pasterzami są, co wraz z owcami cier-
pią, i dla owiec cierpią, i dla nich życie
położą z radością.

I co ojcami są naprawdę — duchem
i sercem,

Że żyją dla innych tylko, że wszystko
dla innych w ofierze złożyli.

I serce swe zwraca świat ku nam,
Gotów kochać Boga — gotowy Go
słuchać,

Ale w nas chce go poznać i w sło-
wach naszych go odczuć — Boga — tę
wielką olbrzymią ludzkości tęsknotę.

A my, bezduszni sami.

Na te wszystkie wołania ludzkiego
ducha, odpowiadamy formułkami zatę-
chłych średniowiecznych ksiązek,

I mówimy mu o suchych bez ducha
praktykach.

I bez myśli powtarzamy wyrazy, pełne treści, ale, których zastosować nie umiemy do czasów tych, — bo czasów nie rozeznajemy — ani tych słów nie pojmujemy.

Albo mu rady dajemy marne i nędzne—i bezduszne—jak sami jesteśmy.

I Boga, Tego Boga, za którym świat tęskni,

Przedstawiamy mu takim małym, ciasnym, marnym,

Że świat z niesmakiem, — z zawodem — z rozczarowaniem odwraca się odeń,

I w rozpacz wpada.

Przedstawiamy mu Boga, sprzymierzeńcem zbrodni, sojusznikiem tyranów, współnikiem krzywdzicieli,

Wrogiem wszystkiego, co wielkie i piękne i wzniosłe,

Boga więźniów i niewolników spodłałych— nie ludzi,

Boga tyranów i ciemśców — a nie wolnych i sprawiedliwych.

I wobec ludzkości, jako przedstawiciele takiego Boga stajemy,

I w imię takiego Boga przemawiamy zazwyczaj,

I językiem takiego Boga godnym,

I wedle takiego Boga sądzimy o wszystkim.

I potępiamy nieraz to co najwspañalsze,

I gromy ciskamy na tych co najlepsi,

I współ z ciemnymi potęgami świata
Tłumimy często bardzo najlepsze wysiłki,

Co do szczęścia dążą świata.

I jasne marzenia, co ludzkości świecą,
Jak gwiazdy złote pośród cieniów świata,

Jak zorze różane — po burzliwe nocy

Gasić się staramy.

O i my tak często,

My sami prawie.

I życiem naszym tak dalekiem od życia mężów Bożych,

I słowy naszymi, w których brzmi dusza nasza nędzna i licha,

I uczynkami naszymi — godnemi słuźalców i niewolników ducha,

I sposobem przedstawiania Boga,

I czynem każdym — i uczynkiem co z nas jest,

Zohydzamy wiarę—obrzydzamy wiarę—rujnujemy Kościół.

I tę najwyższą ludzkości zrobiliśmy krzywdę,

Żeśmy jej zohydzili Boga

I ludzkość rzuciliśmy w otchłanie
rozpaczy.

Bracia Kapłani!

Opamiętajmy się, przestańmy.

*Jesteśmy sługami Boga,—co Ojcem
Wszechludzi, —*

Więc sługami ludzkości.

Kościół — to ludzkość cała, wszyscy
ludzie — co prawdę kochają — co do
prawdy dążą.

*Więc dobro ludzkości jest dobrem
Kościoła.*

Pracujmyż dla ludzkości.

Poślubmy wszystkie sprawiedliwe dą-
żenia jej—i słuszne żądania,

*Zwalczajmy krzywdę — wszędy gdzie
jest ona,*

*Walczmy o sprawiedliwość, gdziekol-
wiek ją gwałcą,*

*Bądźmy wszędy, wszędy, gdzie idzie
o sprawy ludzkości,*

Ale z duchem Chrystusowym wszę-
dzie.

Jako służy Chrystusa — jako dzieci
Jego serca i ducha,

Jako stróże odwiecznych prawd Bo-
żych—wiekuistej prawdy.

*Nam przystało rycerzami być o naj-
świętsze sprawy świata.*

Temi szaleńcami wielkich ideałów,
które Chrystus podstawił przed oczy
ludzkości.

Nam przystało walczyć o nie, z po-
święceniem bez granic, z zapomnieniem
o sobie, z gotowością na krzyż — jak
Chrystus.

Nam przystało trwać przy nich, cho-
ciażby wszyscy ich odstąpili—choć-
ażby wszyscy zapomnieli o nich;

Nam nie wolno sztandarów naj-
świętszych ludzkości opuścić nigdy.

I podnosić je ciągle powinniśmy przed
oczyma świata,

I wzywać ku nim wszystkich.

Nam trwać przy nich — lub zginąć.

*Miłość ogólna, — braterstwo wszech-
ludów, wolność co z miłości płynie, wol-
ność, dla wszystkich, — sprawiedli-
wość — Królestwo Boże na ziemi.*

To hasła przy których nasze miejsce,
bez względu na wszystko. Królestwo
prawdy najwyższej, dobra bez miary,
piękności Bożej, miłości najwyższej,
sprawiedliwości prawdziwej dla wszy-
stkich, szczęścia o ile ono możliwe na
ziemi—to cel nasz,—to pragnienie nasze.

To kres, który ludzkości ciągle wska-
zywać nam trzeba.

Chociażby wszyscy zatonęli w błocie
egoizmu, lub w mętnych toniach inte-

resu,—choćby wszyscy zwątpili o tryumfie prawdy, choćby wszyscy uwielbili siłę i cześć oddali brutalnej przemocy,—

Nam tego nie wolno.

Nam zważyć nie wolno, nam się zniechęcić nie wolno, — ani we wszechmoc siły brutalnej uwierzyć, — ani egoizmowi czci oddać nie wolno.

Jak Boga nie wolno odstąpić — prawdy i piękna.

Ani bałwanom dać hołdu.

Ani w miłość wiary stracić—bo Bóg to miłość.

I chociażby wszyscy się ukorzyć mieli przed siłą pięści, czy bagnetu,

I cześć oddać niewolniczą tyranom,

I za słuszne uznać to — co niesprawiedliwe,

Nam tego nie wolno.

Ani stróżami być tronów, jeśli nie na dobro są ludów,

Ani obrońcami bogactw, co z łez i przekleństw nędzarzy zebrane,

Ani dozorcami więzienia, w które świat dziś zamienili ludzie,

Ani chwalcami pogańskich porządków i urzędów, które sprawiedliwości Bożej urągają.

My królestwo Boże ukochawszy sami,

Nieskończone ideały poślubiwszy
sobie,

Do tych ideałów ludzkość podnieść
się starajmy,

W te blaski ją wieść, — jasne i jaś-
niejsze coraz, i coraz bardziej promien-
ne, coraz bardziej słoneczne, aż się
w blaski wiekuistej przemienia Ojczyzny.

W te mgły złote, złotej przyszłości,
bez kresu.

My ludzkość całą ogarnąwszy ser-
cem,

W sprawiedliwości wiecznej zapa-
trzeni twarz,

Przeciwko krzywdom ludów wzniesmy
protest wielki,

Wielki jak świat,—wielki—jak krzy-
wda ludów wielką jest,

Wielki, jak cierpienia i ofiary, co
z tej krzywdy płyną.

My prawdą silni Bożą i na Bogu
wsparci,

Na tym Bogu, co wznosi i druzgoce
trony,

Na tym Bogu, co światy stwarza je-
dnem słowem i gasi gwiazdy złote, by
je znów rozsypać po lazurach niebios,

Podnieśmy głos nasz wszędy, gdzie
jest ucisk ludów, gdzie nikczemne pra-
wa, gdzie podeptana sprawiedliwość,
gdzie niewola panuje i ucisk.

Bez trwogi i lęku.

Bo moc sprawiedliwości — i potęga
prawdy—silniejsze niż przemoc.

My przed króle idźmy—i przed sę-
dzie niecne,

I przed urzędy — tam gdzie prawa
tworzą złośliwe —

Jako posły prawdy i sprawiedli-
wości.

I okrzyk wzniesmy zgrozy coby ludz-
kość wzruszył

I wstrząsnął nią do głębi,

Na widok zbrodni tych strasznych,
co bezkarnie pośród milczenia świata
i ogólnej trwogi popełniają silni,

Na widok tych szubienic, co dźwi-
gają ciała męczenników za sprawę ludu,—
i tych więzień ciemnych, pełnych ludzi,
co sprawę Bożą poślubili, bo sprawę
ludzkości — i smutnych procesji co na
Sybir dążą, procesji, w których muzyką
brzęk kajdan, a śpiewem—jęk i gorzki
płacz,—procesji męczenników idei.

Bośmy słudzy Pana,

Pana, co sądzi możnych i potężnych,

Co miłościw na nędzne — co tkliwy
dla dziecka,

Co się wzrusza płaczem sierot —
westchnieniem niewiasty.

I na ptasząt smutne kwilenie uważa,
Ale straszny dla tyranów i ciemni-
cieli.

I ukochawszy tych wszystkich, co
płaczą,

Myśmy poślubić winni sprawę bie-
dnych wszystkich, wszystkich których
krzywdzą, wszystkich tych bezdomnych,
wzgardzonych, bez dachu i chleba, bez
Ojczyzny i Boga,

Tych, którymi gardzą.

I tych, co doprowadziwszy ich do
zgorzenia i do nędzy ducha, karzą potem
krwawo—

Tych milionów, dla których niema
światła, niema szczęścia, niema prawa —
Jest tylko nędza i wzgarda.

Tych co zrodzeni w nędzy, — nędzą
żyli, nędzą zwyrodniali, i z nędzy
giną.

I tych także milionów, co w bez-
myślnej pracy, pędzą życie całe — jak
żywe maszyny na korzyść bogaczy,

Którzy prócz znojów i fabrycznych
dymów, huku maszyn — nic nie mają
w życiu,

Których ustrój obecny na bydłęta
zmienił,

By korzystać mogli inni—

I z nędzy ich i potu i łez krwawych,
używać rozkoszy.

I bydlęcieć w rozkoszach, zdobytych
bez pracy i trudu.

I te dzieci także Chrystusowem ogarnij-
my sercem, co nie mają ani ojca ani
matki — ani słowa prawdy — ani zasad
dobra;

Których światem całym, zgniła sute-
ryna — i pełna wyziewów półmiejska
ulica,

I te „Magdaleny“ i te pogardzone,
co z nędzy, ciemnoty, zepsucia, zgorsze-
nia — idą na rozpustę — i giną w niej
młode, weseląc się niby, radując z swej
hańby, których losem zgnicie, i które
zgnilizną swoją zarażają innych.

I wszystko razem ogarnąwszy ser-
cem,

Wszystkie te męki piekieł naszych
czasów,

Ludów i ludzi—i starych i dzieci.

Niewiast i nędzarzy,

I wszystko razem łzami opła-
kawszy —

Jak ci co za „miljony cierpią“.

Wystąpmy śmiało obrońcami ludu.

Tych maluczkich, których wszak
Chrystus ukochał.

Tych, którym „nowinę dobrą“ przy-
niósł, a którym tę nowinę dobrą ode-
brano.

I którym, z Chrystusowej nauki—nowe
ukuto kajdany;—

Obrońcami ludu, wobec rządów co
krzywdzą—

I wobec tych warstw, co w egoizmie
swoim lud wyzyskują.

Obrońcami ludu co cierpi,

I którego krzywda od lat już tyłu —
o pomstę woła do Nieba—do Ojca ma-
luczkich i uciśnionych.

Obrońcami ludu, który znieprawili
i zwyrodnili,

A który na chwałę Bożą też stwo-
rzony.

I ukochawszy sercem wielkiem wszy-
stkich tych, co płaczą,

Bez względu gdzie są i kim są,

I grzesznych wszystkich — zasmuco-
nych wszystkich,

Tych co upadli, i w kajdanach złego.

I sercem zmierzywszy otchłanie bólów
ludzkich i tęsknot ogromnych, i pra-
gnień niezaspokojonych nigdy,

I ogarnąwszy łyż wszystkie, i te co
z oczu płyną, i te bardziej gorzkie jesz-
cze, co w sercach tają, i płaczą w du-
szy głębinach,

I walki, i męki ducha, i szamotanie
się i rozdarcia serca,

I ból wyczuwszy, ból co krwawi
w głębiach ludzkiego ducha,
Pociechę dajmy Bożą,
Tęsknot uciszenie,—
I łzy te osuszmy —
I ból ułagodźmy.

Wskazując ludziom Boga,
Ale Boga, co ma serce Ojca.
Boga, co kocha, — co współczuje
światu i ma serce ludzkie,
Boga wielkiego, — mocy i miłości.
Boga, którego Imię — „przebaczenie
i miłosierdzie“,—
Boga, którego ukochać można na-
prawdę i w niego uwierzyć.

Nie Boga tyrana,—o którym mówimy
zazwyczaj,

Boga, co w okrucieństwie przeszedł
wszystkich Królów.

Boga, co myśli jeno by potępić—co
za najmniejszą słabość ludzką, za myśl
jedną, za jedno westchnienie, zapomnieć
umie o wiekach poświęceń, — i wtrącić
w otchłań ognia i wymyślnych katusz.

Boga klątw i zemsty—

Piorunów i ogni.

W którego świat uwierzyć dziś nie
umie—i może słusznie, że nie wierzy—
bo wiara w takiego—to bluźnierstwo.

*I drogę wskażmy, co do Boga wie-
dzie — do tego Ojca naszego i Ojca
świętości,—*

Drogę — by zaspokoić serce i te żą-
dze ducha, te pragnienia wielkie serca,

Drogę po której idąc — rośnie się
duchem, potężnieje sercem;

Sposób by wznieść się wyżej i złą-
czyć się z Bogiem — i duchem Jego się
przejąć,

A nie—parafrazę bezdusznych prze-
pisów, i pustych formuł, co zabija du-
cha i zatruwa serca,

I faryzeuszami czyni ludzi — nie
ludźmi.

*I miłość głosmy wszędzie, jako słu-
dzy Boga — co się zwie miłością,*

Ale nie tę obłudną, co ma być tylko
uświęceniem krzywdy, i zapewnieniem—
by krzywdziciele spać mogli spokojnie—

I dalej krzywdzić bezpiecznie,

Ale tę miłość—co do ofiar idzie, co
krzywdę nagradza, co świat cały w bra-
ci serdecznych przemienia.

Miłość, co przyjdzie na świat jak ja-
sny poranek,

W uśmiechach kwiatów i w zapa-
chach polnych,

I w blaskach złotych,

I w ciszę świat cały otuli.

Co broń morderczą z rąk ludzkich
wytrąci,

Co więzienia skruszy i forteczne
mury,

Co zwali szubienice i gilotyn żelaza
połamie,

I w raj zamieni ziemię,

A ludzi—w aniołów.

*I pokój głosmy, — ale pokój co da
szczęście, pokój co płynie ze sprawied-
liwości;*

Pokój—co owocem wykonania tego,
co wykonać trzeba.

Nie—pokój w złem i zbrodni,

W szale i błocie,

W krzywdzie i obłudzie,—

Pokój — co usunięcia złego jest na-
grodą.

*I poświęcenie głosmy słowem i przy-
kładem,*

Bo teraz wśród nas niema męczen-
ników,

A kapłan—synonimem być by powi-
nien męczennika.

Inni—ci, których wyklinamy — umieją
cierpieć za ideały święte

Ale nie my.

Nas szubienica trwoży, nas więzienie
straszy,

Nas już śmierć nie uraduje, jak nie-
gdyś Chrystusowych wyznawców.

*Co dla ludzkości, co dla szczęścia
ludzi, co dla dobra braci,*

*Co jaśniejszem uczyni dziś, bardziej
promiennem jutro dla świata,—*

To dla Boga—to dla Kościoła,

*To czynić nam potrzeba — oto za-
biegać,*

*My jako służy Kościoła — sługami
ludzkości,*

*I szczęście nasze—w szczęściu wszy-
stkich ludzi.*

Nie urzędnikami bądźmy—nie inkwi-
zytorami — nie faryzeuszami,

Ale mężami bożymi, ale uczniami
Chrystusa

W duchu i prawdzie.

Niech w nas świat pozna Chrystu-
sowego ducha,

Niech w słowach naszych zabrzmie
duch Chrystusowy,

Niech w sercach naszych odczuje po-
tęgę Chrystusowej miłości.

Ukażmy światu Chrystusa.

Niech duch Chrystusa stanie pośród
świata,

Jak wtedy, ponad spienionemi falami
jeziora stanął Chrystus,

Kiedy trwożni wołali nań uczniowie.

Niech wśród różanych świtów przy-
szłości i czerwonych zórz jutra,

Ten duch jedyny, promienny, czysty
i cichy się ukaże,—

I niech wichry uśmierzy, i fale
u stóp swoich położy—

I burzę uciszy—co wstrząsa ludzko-
ścią,—

I ukoj wszystko, w bratnim uścisku
miłości—

W miłości prawdziwej, co ludzkość
w jedną przemieni rodzinę,

I tą miłością rozstrzygnie wszystko.

A ufni w Panu — ufni w moc Chry-
stusa,

Nie trwożmy się niczem.

Bądźmy gotowi cierpieć nietylko od
y ch—ale i od swoich.

I od najbliższych — i od tych co
braćmi być by powinni, — i pomocni-
kami.

I od tych co ojcowskie powinnyby
mieć serca — i w walkach naszych nas
krzepić, — i w łzach nas przygarnąć,—
w znojach naszych nas pobłogosła-
wić, — i w omyłkach naszych nas zro-
zumieć.

Bądźmy bracia i na te cierpienia
gotowi,

Najboleśniejsze — najkrwawsze.

Cóż, że ucierpimy, — cóż, że łzy za-
leją oczy nasze nieraz,
I smutek ściśnie serca.

Byle Chrystusa świat poznał.

*Byle ducha Chrystusowego dać
światu.*

Byle On świat uszczęśliwił—

Modo Christo fruatur.

*Bo szczęście świata—tryumfem jest
Boga.*

Ale myśmy opuścili — to co najwa-
żniejsze, i co nam Chrystus jako pod-
stawę wszystkiego zalecił — gdy mówił:

„Szukajcie królestwa Bożego—i spra-
wiedliwości Jego — a reszta wszystko
dodane wam będzie“.

Opuściliśmy troskę o szczęście świa-
ta, o to, by sprawiedliwość Boża zapa-
nowała wśród ludzi,

A myśleliśmy najbardziej o tem, co
mniej ważne—o formach i zewnętrznych
przepisach—o rzeczach drugorzędnych—
i setniorzędnych.

Jak faryzeusze — wówczas, za życia
Chrystusa.

Bracia—powstańmy,
Ale wielcy duchem,
I wielcy miłością,
Niezlamani niczem,
I cierpieć gotowi, męczeństwo ciała,
i męczeństwo ducha i serca.

Faint, illegible text, possibly bleed-through from the reverse side of the page.

F
5727